1876. VIII. évfolyam. 165. szám. Csütörtök, augusztus 24.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Komoly elmefuttatás.

„Itt az idő, most vagy soha“ millió száj, millió torok harsogta nehány év előtt e szavakat és harsogta lelkesülten, büszkén „előre“ és rohantak előre, harczoltak vitézül, győztek, s elhullottak dicsően, most emlék nélkül porladoznak. Most is hangzik Karpátoktól Adriáig, Dunától Tiszáig „itt az idő, most vagy soha“ és hangzik az „előre“ is és mennek előre, de nem dicsfény, nem hőstettek, nem lánglelkesültség, áldozatkészségben; hanem erkölcssülyedés, jellem satnyulás oktalan fényüzés és pazarlás, izléstelen idegen divat majmolásban és mi nagy szenyfolt predikált miveltségünkön, a mivelt, mesterséges családokban.

Istenem! magyarok istene! hová jutott a 19-ik századi czivilizáczió altal a hajdan erős, erkölcs, jellem szilárd magyar nemzet!

Magyar tudvágyó népünk sokféle ujságlapokat olvasgat, szabad sajtó levén, azok természetesen mindent, jót rosszat kikürtölnek, világra bocsátanak. Ez eddig jól van, de nem jól van az, midőn a lapokból olvassák, hogy egy magasrangu hivatalnok, pénztárnok, ügykezelő, ügyész, gyámnok ennyi meg ennyi ezeret elorzott s vele kiszökött a hazából; mert ebből köznépünk sokat tanul. Mig ily bünteteket nem olvasott népünk, még árnyékgondolata sem volt arról, hogy mivelt czivilizált urak lopás, orzás, csalásra vetemülnének. Az olvasott példákból most azt következteti, hát neki czivilizálatlannak miért ne lehetne azokat elkövetni. A magokat miveltteknek negélyzők erkölcstelensége megmételyezi vallásos hitü köznépünk eszét, szivét, gondolatát. Népünk az ugynevezett nagyoknak, uraknak, miveltteknek tetteit veszi zsinormértékül. Népünk romlottsága, erkölcssülyedése a főbbek romlottságán, erkölcstelenségén alapszik. A példák. jók vagy rosszak, vonzanak.

Szörnyüködik a nép azon is, olvasván az ilyenek büntetését, hogy az ezrekig csalók, csődmondók, pénztárkárositók lágyabb büntetéssel sujtvák, mint a czivilizálatlan köznép hasonló bünténjekért. Pedig a józan ész szerint nagyobb és szigorubb bünbe tudásának kell annak lenni, ki vallási, erkölcsi polgári törvényt is tanult, kire mások igazgatása bizatott, ki közügyek élén állott, mint annak, ki semmi vagy igen kevés vallásos ismeretek, még kevesebb polgári törvénytudással bir, ki gyermekkora óta nem tanult különbséget tenni „enyim és tied“ között.

Azon is jártatja, futtatja eszét a tiszta erkélcsü magyar, mi a forrása, kutfője az ily lealázó. miveltséget megczáfoló tetteknek? És ennek okát is megtalálja a lapokban „zilált anyagi viszonyok.“ Ezt igy magyarázza az okos magyar ember, az olyan mivelt, czivilizált, többet ad ki, mint vesz be, anyagi erője, jövedelmén felül czifrálkodik, divatozik, fényüzősködik, nagyuraskodik nehány évig csak megy a nagyfényü urkodás a más véres keresményéből; elvégre is fizetni kell, de minthogy tovább nyujtózott mint a meddig a lepedő ért, az urkodást pedig mégis csak fel kellene tartani: hozzá nyul ahoz, mi nem az övé, megrakja magát a kölcsön kicsalt pénzzel, elszökik, Dunába ugrik, vagy főbelövi magát. Ebből azt tanulja még jobbmodu köznépünk is, hogy neki is lehet ugy divatozni, pompáskodni, adósságokat csinálni, mint annak, kinek csak hivatal után van szerény jövedelme. Követi hát a czivilizált példáját, nehány évig ő is urkodik, divatozik, mutatja, sőt veti magát — mint mondani szokták. — Elvégre megperdül a dob, oda a csinos kisbirtok, ház, szőlő, föld, koldus a divat, ostoba fényüzés majmolása után, elpusztult családostól, mert kilépett azon körből, melyet a sors neki mutatott.

A hazáját szerető honfi lelke elborul az ily látmányokra, elkomorodva mondja „boldogabbak voltunk hajdan, mig ily miveltek nem voltunk.“

Nem az izléstelen divatos öltözködésben, nem a tönkretevő költekezés, nem a hijábavaló nagyotmutatás, urságot játszás, vagy külső simulékonyságban áll az igazi szellemi miveltség, hanem a tudomány, az ismeretek, és külső csinnal párosult, nemes és tiszta erkölcsökben, mocsoktalan jellemben. A bibor s bársonyba öltözködő is, ha lop, csal: szivtelen, erkölcstelen; levetkőzte a miveltséget, az aljasság posványába sülyedt. Az ilyen ember a hazának, emberiségnek, az igazi müveltségnek még rémitőbb átka, mint a tudatlanságból vétkező.

Divat, fényüzés, öntetszelgés, hiu nagyravágyás, jövedelem nélküli urkodás mételyforrásai az eladósodásnak, jellemtelenségnek, alattomos fondorkodásnak, mesterséges lopás és csalásnak.

Családfők! kiknek sziveteken kell feküdni családtok boldogságának, kiknek tiszta honszeretet ég kebletekben, ne, oh, ne áldozzatok e bálványoknak, nehogy megemészszen benneteket e bálvány oltáron lángoló tüz.

— **Az orosz-angol** viszonyok alakulatáról igen nyugtalanitó hirek keringenek. Pétervárott megakarják Angliát alázni, azt követelve tölle, hogy hivja vissza a Besika öbölből álló hajóhadát, minthogy addig a hatalmak fellépésének Konstantinápolyban nincs meg a kellő nyomatéka.

— **A 80 millió** bankadósságra nézve a félhivatalos „Fremdenblatt“ jelentése szerint azon megoldás várható, hogy 80 millió államjegyek fognak kiadatni, azaz 80 millió bankjegy államjegynek nyilvánittatik.

— **A közös activák** kérdésének végleges megoldására hivja fel a „N. Fr. Presse“ az uj közös pénzügyminiszter figyelmét. Tiz év alatt elég anyag gyüjtetett arra, hogy ezen ügy végre lebonyolittassék. Nevezett lap anynyival kivánatosabbnak tartja ezt, mivel a deficzit egy részét okvetlenül a közös activákkal kellend fedezni.

— **Az orosz** társadalom napról-napra feltünőbben támogatja Szerbiát. A háboru orosz pénzzel folyik, a hadsereget orosz tisztek vezetik, s az orosz lapok olyan hangon szólanak, mintha a hadüzenet már küszöbén állana. Sötét felhők kezdenek tornyosulni az égen!!

— **A földmivelési** miniszter, mint a „K. N.“ értesül felhivta az ország gazdasági egyleteket hogy a swájczi gazdasági egyletek példájára az okszerü gyümölcstermelés és fagondozás terjesztésén szakadatlanul fáradozzanak, s e czélból oly helyeken, hol a gyakorlati oktatást jól gondozott gyümölcs-kertek és faiskolák létezése elősegiti, minden év őszén 4—6 napi gyakorlati tanfolyam tartassék, hol a jelentkezők e rövid idő lefolyása alatt, tapasztalt pomologok és fatenyésztők által beavattatnának a faültetés, gondozás és nemesités ismereteibe. „Ily rövid pár napi tanfolyamok létesitése, — igy szól a leirat — nálunk minden egyes gazdasági egylet feladata volna, mi által egyelőre legalább felébresztetnék földmives népünknél a hajlam a faültetés és gyümölcstenyésztés iránt, mely hajlam és érzék képezhetné azon elvetett magot, melyből az országos befásitás üdvös növényzete majdan életképesen kikelhetni.“

Az osztrák-magyar monarchia gabonakivitele és hanyatlásának okai.*)

Eibler Ede Lindauból, az 1875. évi augustus hó 23-án és 24-én Bécsben tartott nemzetközi gabonavásár alkalmával déli Bajorország gabonatermésérõl tett jelentésében felemliti, hogy Németország 1873-ban gabonáért és é.ő állatokért a külföldnek 94 millió tallért fizetett. Németországnak ezen rendkivüli kiadása az emlitett évben némileg indokolva volt saját termésének kedvezőtlen eredménye által. Nagyobb figyelmet érdemel azonban,' hogy Németország $7\frac{1}{2}$ éven keresztül fogyasztásának fedezése czéljából évenkint majdnem 23 millió tallérral adózott a külföldnek.

Habár ezen tény déli Németország gabonatermelését nem is sujtja oly érzékenyen, mindazonáltal tagadhatlan, hogy a külföldi gabona, jelesül buza a belföldi terménynél sokkal többre becsültetik. Ezt sajnosan tapasztalják azon gabonakereskedők, kik a Schweicz számára szoktak eladni, és folyton az iránt hallanak panaszt emelni, hogy a buza minősége jelenleg távolról sem oly jó, mint valaha volt.

Hasonló modható a magyar buzáról is. Noha a mult évi (1874.) termés minőségre nézve igen szép és sulyos volt, sikertartalomra azonban hiányosnak bizonyult Schweiczban pedig főkép a sikertartalomra fektettetik a fősuly, miután ott leginkább csak fehér kenyér és fehér liszt fogyasztatik. A finom fehér lisztnemek előállitásánál a liszt mindinkább sikerszegényebb lesz, miután a siker nagyobbára a hámhoz tapadva találtatik és ennek folytán az alacsonyabb számoknál a korpában marad. Ha tehát a buza minősége már magában véve is sikerszegény, finomabb és táplálékony kenyérre épen nem alkalmatos.

E tekintetben az orosz buza előnynyel bir, mely, habár szemre nézve kisebb és ennek folytán kevesebb lisztet is szolgáltat sikerben dus.

A buza tápanyagának ezen csökkenése határozottan a talaj lassankénti kimerülésére mutat.

Europa civilisált részének gabnakamarái az előbbi időkben föleg. Egyptom, Áfrika északi tengermelléke és Sicilia voltak, ezekhez később még Európa északi része sorakozott és legujabb időben Magyarország és Oroszország.

Hogy Északamerika a gabonabevitelt illetőleg valaha nagyobb jelentőségre fog vergődhetni tekintettel a new-yorki és philadelphiai tartós magas árakra, ugyszólván a lehetetlenségek közé soroltatott. Ezen nézet helytelenségét legjobban czáfolja azonban napjainkban tapasztalható azon tény, hogy az amerikai buza sikerrel versenyez az orosz és szerb buzával és ezekkel együtt a magyaroászági buzával. Bizonyiték gyanánt felemlithető, hogy a Schweicznak gabonabevitele Genfen át, 95%-ban orosz, Baselen át pedig ⅔ részben orosz és ⅓ részben amerikai buzából áll.

Ámbár tagadni nem lehet, hogy Magyarországon a gabonatermés 1870 óta csak középszerü, sőt némely években igen rosz volt, mégis nagy hiba lenne, a buzakivitel hanyatlását Magyarországból egyedül ezen, minden emberi számitáson kivül eső okoknak tulajdonitani. A kivitel csökkenésének oka első sorban a buza roszabb minőségében keresendő. Termelőink kevés gondot forditanak egy jó minőségü termény előállitására, a legcsekélyebb termések után is saját termesztményüket használják fel vetésre, a helyett, hogy jobb minőségü idegen vetőmagot törekednének beszerezni, és ezen eljárásuk által azt érik el, hogy több esztendőn keresztül ismét rosz minőségü buzát aratnak. Jobb minőségü vetőmag és elegendő munkaerő a földmivelés javitására a hiányt ismét helyrehozhatná; erre azonban erélyes lendületre volna szükség, hogy a népesség mindennapias rosz szokásaiból felébresztessék. E tekintetben ajánlhatjuk földmiveseinknek Liebig tanácsát, mely szerint még a legkitünőbb talaj is tápanyagra szorul és hogy észszerü mivelés által legalább is kétszer oly nagy terméseredmény érhető el. Valamennyi buza közt a magyar buza utáni kereslet csak akkor fog ismét szokássá válni, ha termelőink ezen követelményeknek megfelelnek, és nem a külföld rosz terméseit veszik irányadónak. Az egykor oly nagyra becsült magyar buza minősége ujabb időben igen hanyatlott. Évek előtt a magyar buza egyenlő tisztaság és suly mellett 100 kilogrammonként 2—3 franccal többre becsültetett, mint bármely más termény, még a délorosz buzát sem véve ki. Jelenleg ép az ellenkező tapasztalható, és a magyar buza értékében folyvást csökken.

Sőt még az árpáról is hasonló mondható, és ha ezen gabonanem mivelésére sem fog nagyobb gond és szorgalom fordittatni, az előbb oly igen keresett tót-magyar árpa, a mindinkább nagyobb sikerrel fellépő idegen verseny által szintén tejesen háttérbe fog szorittatni. A magyar malmok már is azon szomoru tapasztalatot tehették, hogy a magyar buzaliszt külföldön távolról sem örvend oly kedveltségnek, mint annak előtte. Hajdanta mindenekelőtt csak magyar liszt kerestetett, és drágábban is fizettetett, holott jelenleg a kereslet rendkivüli csekély. Ezek tények indoka azonban nem az időjárás és egyébb anormális viszonyokban keresendő, hanem törekedjünk mindenekelőtt jó árut szállitani, mi ismét első sorban a talajnak elegendő trágyáztatása által érhető el, miután e nélkül csak középszerü eredmény nyerhetünk. Hogy Magyarországon nem pótoltatik kellőleg a talajtól elvont erő, bizonyitja az ország jelentékeny olajpogácsa és csonkivitebe, mely czikkek sokkal czélszerübben fordittathatnának magában az országban a földmivelés javitsára. Ha Magyarország nagyobb földbirtokosai jó példával előremennének, temérdek hibát még jóvá lehetne tenni, mely szokás restség és tudatlanság által elharapódzott; az előnyök — melyek ebből eredනének, — nemsokára tényleg bebizonyulnának és az ország g a b o n a f o r g a l m a ismét jelentékeny lendületet nyerne. Ehez azonban ezen javitás egyedül elégséges nem volna, hanem még egyébb jelentékeny hiányok mellőzése és intézkedések foganatbavétele válik szükségessé.

(Folyt. köv.)

*) E nagy érdekü közleményt, melyet kiváló figyelmébe ajánlunk az illetőknek, a kereskedelmi miniszterium által közzé tett konsuli jelentésekből közöljük az „Egyetértés“ után. Szerk.

Hivatalos barbarismus Ausztriában.

A következő botrányos esetet olvassuk az „Életképek“-ben: Podhorszky Lajost a m. t. Akadémia jeles tagját s a tudós világ egyik tekintélyét, kivált az összehasonlitó nyelvészet terén, — mint egy barátjának irt levelében olvassuk vérfagyasztó baleset érte, mely könnyen életébe kerülhetett volna tudós hazánkfiának. Mult hó 29-én Bécsben egy kisiklott tramvay kocsi hanyatt taszitotta s első kerékével keresztül ment nyak kulcscsontján és vállán, mig a hátulsó, három oldalbordát betörve megállt a vértől ázott ember fölött. Jo emberek, mintegy 20-an, megragadták s kirángatták a kerék alól, félholttan. A mi ezután következik, csak az még az igazán vérlázitó dolog s hogy ha minállunk történik, tele lesz a világ a magyar barbarismus hirével. Közöljük a levél e részét szószerint, azzal a keserü humorral, mely e sorokban nyilatkozik: „Magamhoz térve megszólit a rendőr: „Él még az ur? no akkor jöjjön velem a policziára“ — erről visszatért eszméletem s láttam világosabban, hogy — Ausztriában vagyok. Mégis ezt kérdém: „Mondja kérem, nem én vagyok-e Szent Dionisius?“ Azt hitte, megháborodott az elmém s rám rivalt: „Ne kérdezzen bolondokat, hanem jöjjön.“ Fejem ez alatt akkorára dagadt, mint egy tök s a vér patakkal folyt belőle, kivált egy nagy sebből, amit fejemen egy kavics vágott, melyhez a vaskerék szoritotta volt. „Tehát, mivel nem vgyok szen Dionisius, legyen szives a fejemet, melyet a policzián, reménylem jól meg fognak mosni, — legyen szives vinni, mert nem birom magam.“ Ez a mondás meggyőzött, hogy még ura vagyok agyvelőmnek s kérdém továbbb: „Nem mehetnénk kocsin a policziára? mert a Schwarzenbergtér ugyancsak távol esik tőle.“ „Ha meg tudja fizetni“ — lőn a válasz. zsebembe nyultam, a hol a tárczám volt pénzzel s gyermekeim fényképeivel. Naglyelkü szabaditóim, a kik a kocsi alól megmentettek: kiraboltak teljesen. Most már igazán zavarba jöttem; Bulgáriában vagyok-e vagy Ausztriában? Mivelhogy nem volt pénzem, igénybe kellett vennem, az apostolok lovait s gyalog mennem a rendőrségre. Ide érve, megszólit az első orvos: „Csinálja meg végrendeletét, mert alig egy óra az élete.“ Erre aztán körülvették a meg dagadt fejemet jégkéreggel s tizenkét álló napig maradtam zérus fok alatt eltemetve. A szürke nénék láttak el éjsarki jégborogatásokkal. Végre a tizenharmadik nap, mint a „galanthus nivalis“, a hóvirág: kidugtam fejemet a jégboruk alól. Szédültem s azt hittem a tulvilágra vittem át öntudatomat. Első dolgom volt előkérni készülő munkám c o r r e k t u r a-i v e i t, s a k i n é s s z e n v e d é s daczára javitottam rajtok gondosan. Lásd barátom, igy jutok én életre, mint müveim, a sajtó nyomása alól. De még mindig kérdés, megkapom-e a megélhetésre az „imprimatur“-t? Igy szól ez esetről a Podhorszky levele. Neve. lehetetlen, hogy éppen a magyar közönség előtt legyen ismeretlen, kit az egész tudományos világ ismer, a merre czivilizáczió van. 1811-ben született Gömörben, Lehotán, ma tehát már 65 éves ember. Sok éven át volt a gr. Széchényi István fiainak nevelője, később pedig a Karagyorgyevics exfejedelem gyermekeié Parisban és Genfben. Jelenleg Bécsben lakik s szorgalmasan dolgozik a magyar és a chinai nyelv hasonlatait kutató hatkötetes nagy munkáján, mely eseményt igér képezni a nyelvészeti tudományok terén. Ugyan-e levele kiséretében küldi át barátjának az Iliás forditását franczia hexameterekben, a XIII. század nyelvében irva. A franczia akadémiában e munkát közelebb be fogják mutatni ama verselési theoriával együtt, melyet Podhorszky szerkesztett s melyet előtte még a franczia iróknak se jutott eszébe megkisérleni.

Jelenti egyuttal, hogy első tanulmánya a „celta nyelvekről“ sajtó alatt van. Ennek alapjául a „világ eredetéről“ szóló ama tragoediát vette, mely a 140 év előtt Cornwallisban kihalt corni nyelven van irva. Található a „turáni hagyományok közt a celta nyelvben.“ Van, ugymoud, oly érdekes legalább is mint az emberi állkapczák a harmadkori képződményekben. A levél kuszált vonásaiból itélve, tudós hazánkfia nagy kinok között irhatta ezen sorait; de szellemét tekintve, remélhetjük, hogy kiheveri a testi fájdalmakat s még hosszu ideig fog müködni a tudomány érdekében, hazája nagyobb dicsőségére, melynek fájdalom, kevés ily alapos képzettségü, az egész mivelt világ által is jelesnek elismert tudós fia van.

A „DEBRECZEN“ tárczája.

LAJOS napjára.

Pohárt ragadj a kézbe honfi, — kit
Magasb eszmék még lelkesitenek!
Egy gondolat hassa keblünket át,
... Egy hó fohász, mit ajkunk fölrebeg!
Kit e nemzet oly rég epedve vár:
Nagy bujdosó nevedre e pohár!

Huszonhat ősz lombja sárgult le mász,
Mióta bolyg földetlen földeken,
Annyi tavasz hozott fényló derüt
S ui lombokat, de hajh — reménytelen!
S ki tudja azt, igy még le mennyi jár?..
— Nagy bujdosó, nevedre e pohár!

Átszállva a letünt idők során,
Az ős erő ragadja meg szemünk;
S az utolsó szabadság-harcz után
Hazám! képedre már nem ismerünk.
Bércz valál ott, itt egy sötét mocsár...
— Nagy bujdosó, nevedre e pohár!

Hol a kéz, mely lefesse harczodat?
Az oroszlánok vérküzdelmeit?
Branyiszkó, Vácz, Nagy-Sarló, Pisk, Szeben,
Bicske, Szolnok — Buda beszélnek itt!
Egy lépés még s szabadság csókja vár...
— Nagy bujdosó, nevedre e pohár!

S hova tüntek a hősi szellemek?
Hol van a láng, mely szemeikbe forrt?
Hova lett a csodás erő, a mely
Porba tiporta a kevély bitort?
Ezt is megmondja hajh Világosvár!...
— Nagy bujdosó ... ez keserü pohár

S éj szállt reánk, hosszu, rémséges éj!
Halál-madár süvölte mindenütt...
De a nagy ég felettünk őrködék, —
Mig a nemzet mint tetszhalott feküdt!
S lemenydörgött: „rátok más sors mi vár!“
— Nag bujdosó, nevedre e pohár!

S élünk, élünk!.. Sivár mezőn, igaz!
Remélve egy jobb létnek hajnalát;
Bár bus lelkünk csügggedve nézi, mint
Kisérgeti sirba „holnap“ a „mát,“
[illegible]!...
Nagy bujdosó, nevedre e pohár!

... Nevedre e pohár, — nevedre! mely
A szent joggal s szabadsággal rokon!
A te lelked: az igazság maga, —
Mely lángival tul száll a sirokon —
S egykor, mint a nap, fog ragyogni ránk...
S diadalát ünnepli a — világ! — —

A VÉDTELENEK.

Elbeszélés.

Irta: Schwarcz Mária Zsófia.

(4-ik folytatás).

— Atyádnak joga van hozzá; de neked, gyermek s hozzá még leánynak, nyájasan s szeliden kell mindenki irányában lenned.

— Miért mondod most mindezeket?

— Mivel az öreg Erik iránti parancsoló, daczos magaviseleted miatt haragudtam reád.

— S ezért nem akartál velem kilovagolni?

— Igen, mert társaságod kellemetlen volt nekem.

— Habár tudod, mennyire elégedett lettem volna, ha elkisérsz.

— Igen.

— Ez esetben tehát nem szenvedhetsz [illegible]

— Sőt ellenkezőleg Gerda, s ép [illegible] fáj nekem magaviseleted.

— Nem, nem, te nem szeretsz engem, — kiáltá Gerda s zokogni kezdett.

— Gerda, Gerda! most már épen sehogy sem tetszel nekem.“

— Ne neheztelj reám, megjavitom magam s bocsánatot kérek az öreg Eriktől; mindenki iránt előzékeny leszek, csak ne haragudj Gerdára.“

S most térdeire esve ajkához emelé a gróf kezét s sirt és nevetett egyszerre. Erneszt szintén kaczajra fakadt, s megcsókolta a szép gyermeket.

— S most megyek Erikhez, kiáltá Gerda s elfutott.

Lesietett a cselédség által lakott épületek egyikéhez, s egy szobába lépett be, melyben eggy ag férfi ült, ki háló horgolással volt elfoglalva.

— Kedves, jó Erik, bocsáss meg, ha illetlen voltam irányodban, neked ajándékozom a kis Alint, ha nem neheztelsz reám. Könyörgé Gerda s kezét nyujtá az öregnek.

— Isten áldja meg kisasszony; mily jó szive van önnek! felelé az öreg.

— Nem, nem én de Erneszt gróf mondta, mily rosz voltam.

— Mit csinálsz itt? hallatszott a báró hangja az ajtóból.

— Bocsánatot kértem Eriktől irányábani illetlen magaviseletemért. válaszolá Gerda.

— Micsoda ostobaságokat beszélsz össze, [illegible] vágott közbe a báró [illegible]

— Valóban rosz voltam Ezik iránt, papa.

— S aztán! — — — van joga Eriknek az é n leányomat számadásra, vonni? Jöjj, Gerda! szólt a báró s megfogta a leány kezét.

— Ne ismételd ezt többé, Gerda! ez nem egy H e l g e n s t j e r n a kisasszonyhoz illő tett.

— De ismétlem, mert oly elégedett vagyok mellette, s akarom és fogom is ismételni. Erneszt, megtanitott jónak lenni, s én kivüle senki másnak nem engedelmeskedem, viszonzá Gerda daczosan.

— Gyermek, atyádnak engedelmesked-ned kell!

— Nem, papa maga mondta, hogy csupán saját akaratomat kövessem.

A báró, egy bizonyos jelével a gyöngédségnek tekintett leányára.

— De ha bosszuságot okozasz általa atyádnak? tevé hozzá.

— Akkor abban hagyom, felelé Gerda megcsókolva atyja kezét. — Barátságos leszek mindenki irányában, ugy nem foglak sem téged sem Ernesztet szomoritani.

Hirtelen felugrott atyja mellől, s Erneszt elé sietett, ki, it kalap s lovagvesszővel kezében látott maga felé közeledni.

— Akarsz m o s t lovagolni? kérdé Erneszt elégedetten.

— Igen, igen, kiáltá Gerda kezével tapsolva, Erneszt a nyeregbe emelé, s mindketten tova vágtattak.

(Folyt. köv.)

— ***A magyar fővárosból.*** **A budai** vincellér képezdében hétfőn délután tartották meg a vizsgálatokat. Vizsgálatot 8 másod- és 7 első éves növendék tett jó eredménynyel. **Halmai** Imre, a n. szinház fiatal tagja több eredti és külföldi dráma irodalmi termékről tanulmányt irt. Dicsérendő a fiatal ember nemes törekvése! **Jakabfalvy** Ferencz kir. tanácsos a pár év előtti pestis után maradt árvák javára jelentékeny alapitványt tett. **A Margitszigetnek** eddig 331 lakója volt. A szobák ára ezuttal leszállittatott. **A gőzsiklón** sz. István napján 12,600 ember vitetett fel s le. **A főváros** erdeiben több millióra menő hernyó észlelhető. **Az orsz.** szini képezdében a felvételi vizsgák megtartatván az 1876/7-iki tanfolyamra jelentkezett férfi pályázók közzül 6 talált felvételre. **Sólymosy** Elek a népszinház kedvelt tagja legközelebb Esztergomban fog fellépni. **Egy 16 éves** szobaleány a Dunába ugrott; szerencsére azonban élve fogták ki. **A pesti** ref. főiskolában a tanév e hó 11-én kezdődik. **Dr. Szabó** József az egyetem hirneves tanára görög és olaszországi utjából vissza érkezett a fővárosba.

Érdekeltségi értekezlet a mirhó ártér ügyében.

Karczag. 1876. aug. 23.

Pár hónappal ezelőtt, a tisza környéki falukból, gr. Szapáry Gyula vezetése alatt, egy hét tagból álló deputatió kereste fel a miniszteriumot, kérve ottan gyors intézkedést, a mirhó ártérre vonatkozólag; ennek folytán Karczagon, mitsgos Kiss Miklós Jász-Nagykun-Szolnok megye főispánja elnöklete alatt, a mirhó ártérben érdeklettek értekezlete tartatott tegnap előtt.

A meghivott 153 ugy egyes birtokos mint község, mintegy 70—80 egyén által képviseltetett; megjelent gr. Szapáry Gyula is.

A gyülés délelőtt ½11 kor kezdetett; mindenek előtt elnöklő főispán, reflectalva a jelen évi szerencsétlenségre, a földmivelés ügyi miniszter ő exczelencziája részéről lett megbizatását a czélból, hogy a jelen gyülés által a kisebb szabályzási társulatokból egy nagyobb alakittassék — mutatta be: továbbá a meghivandók részéről azokat — szám szerint nyolczat — kiknek lakása nem tudatik, bejelentvén, a gyülést megnyitotnak nyilvánitotta.

Horthy István Kenderesi földbirtokos ezek után kijelenti, hogy ő semmi esetre sem ösmeri el ez összejövetelt gyülésnek, mert gyülést csak már egy megalakult, s alapszabályokkal biró társulat tarthat; és ez általános helyeslést nyervén, értekezletnek mondatik ki.

Következik a mérnöki terv, mely is általános figyelem közt olvastatik, maga Szeghő Attila állam mérnök által; az igen hosszu tervezet egy egész uj töltést inditványoz, mely Tisza Beötöl — Szalókig nyulna, s kunhegyes környékéről, a gyendai töltések taskori-szalóki töltéssel összekötve, legközelebb T-Roff T. Bura és Szalók, továbbá pedig 160 ezer hold föld lenne megoltalmazandó, a viz érintésénél 5 öl 4 láb széleségü, 1660 öl hosszu töltéssel, a mely méterenként 2 frtnál többe nem kerülne.

A minden zajosabb helyeslés nélkül tudomásul vett mérnöki calculus után, Kunhegyes egyik képviselője Szanna Gábor jut szóhoz, mint magát kifejezte, nem lát itten semmi kolossalis érdek felhivást szükségesnek, a calamitas elkerülése végett; s ex abuto alá vetné magát a mérnök ur számitásainak, ha attól nem félne hogy a kölcség tetemesen feljebb fog emeltetni, mert itt önkénytelenül eszébe jut azon mese, midőn a molnár lovát igy biztatta: kis lovam csak egy kosárral őrünk, s két köblöt is lehuzott rajta, de meg Deák Ferencz szerint, mindenhez e három tényező szükséges pénz és pénz, és pénz: nekünk pedig épen ez nincsen.

Török szent-miklósi lakos, s árvizi birtokos Polgár, rajzolva a volt szerencsétlenséget, óva int a bekövetkező eshetőségre.

Horthy István ajánlja az 512 méter hosszu mirhó fentartatását, s hivatkozik az 1871-ik évi 39-ik törvény czikkre, mely szerint a földmivelési miniszter csak ehez ragaszkodva jár el legtörvényesebben.

Ezt a főispán betü szerinti értelemben véve, felteszi mindenható hatalommal a kérdést: méltóztatik-e ezáltal, e gyülés törvényességét kétségbe vonni.

Szanna Gábor erősen ajánlja a mirhó kijavittatását, s az uj mérnöki munka elvetését.

Tóth András T.-Roff képviselője, s báró Baldácsy Antal megbizottja melegen pártolja az ujonnan megkezdendő töltés emeltetését.

Szanna Gábor szóhoz akar jutni, de a főispán azon figyelmeztetése folytán, hogy kétszer beszélvén már; — másnak adja által a vélemény nyilvánitást — leül.

Mészáros Endre M.-Tur képviselője ugy hiszi, hogy két vagy három hó is bele telik a szervezésbe, s ideiglenesen ajánlja a gátak rendbe hozását.

Gróf Szapáry Gyula szerint két gát gondozása nem czélszerü.

Főispán kikél Mészáros Endre ellen, erre Mészáros kijelenti, hogy M.-Tur bizonyosan megteszi a magáét még jókor, ha a Tisza melléki faluk helyzetében áll.

Papp József grf Blankenstein féle uradalom megbizottja, nem tartja magukat érdekeltnek, annyivalisinkább mert nincsennek azon vidékről mindnyájan meghiva.

Főispán kijelenti, hogy egyesek meghivása nem ő rajta függött, ezt azonban előre is kinyilvánithatja, hogy ha a terv végrehajtatik, a kijelölt 160 ezer hold földbirtok, minden birtokosa ebbe bevonatik.

(Vége köv.)

— ***Vidéki hirek.*** **A temesvár**-karánsebesi vasut vonalon a mozdonynyal való próbajárat jól sikerült. A vonal okt. 15-én nyilik meg. **Erdődön** két szuplikánst a mezőn dolgozó nép finácznak nezezett s ijedten sietett haza, hogy az engedély nélkül elplántáltakat kiirsák, mit meg is tettek. A dolog sikerén örvendve várták egész nyugalommal. Nagy volt azonban bámulatok, midőn másnap a képzelt finánczok egyikét látták szónokolni a — kathedrán. **Temesvárott** egy vizhordó első neje sirján főbe lőtte magát bánatába. **Jász-Berenyben** az országos vásár népes volt. A forgalom pedig nagy. Ritkaság a mai időben. **B.-Gyulán** az őszi hadgyakorlatok alkalmával b. Hennberg honvéd ezredes egy brigádot fog vezényleni tehetségét kimutatandó, mivel tábornoknak van kiszemelve. **Miskovszky** Victor Liptóban a dovallói régi templom boltozatán 13-ik századbeli érdekes festményeket talált. — **A csik** torjai kénbarlangot legközebb egy fiatal házas pár látogatta meg, bent azonban, a nő hol lélegzeni nem szabad, hirtelen nagyot lélegzett s a kéngőz által megmérgeztetett. **Tarczalon** 7 ház leégett. **Csurgó** 4—5 ház kivételével egéleégett. **Likavka** (Liptóm.) községben 115—120 ház lett a lángoh martaléka.

Török-Szerb háboru.

A törökök végre tehát Alexinac előtt állanak sőt mint egy távirat jelenti: A törökök ostromzáralá vették Alexinacot, melynek bombázása közvetlen küszöbön áll.

Achmed Eyub basa oly maneuvre-t csinált, mely ritka tábornoknak sikerült volna, s melyet csakis a fáradhatlan török katonasággal lehetett megtenni. Eyubnák nagy segitségére volt Ali-Saib basa előnyomulása, kinek egyik hadosztálya Hussein pasa vezérlete alatt, már együtt is Achmeddel. A szerbseregnek rögtön visszakellett vonulni Belgrádba különben elvész.

A török sereg erősitésére legközelebb 38 zászlóalj érkezik Syriából s Arábiából, melyet az egyiptomi alkirály küld a portának. E csapatok, ha ugyan szükség lesz rájuk Abdul Cherim pasa parancsnoksága alatt fognak lenni.

A szerbek, mint nehány sürgöny állitja, vissza foglalták Knjazevácz romjait Horvatovics ezredes vezérlete alatt. Ez hadászati tekintetben nem fontos, csak is Horvatovics seregének erkölcsi érzésére vet némi fényt. Hogy a szerb rereg 18 zászlóaljnyi volt azt tudjuk, de hogy milyen törökhad védte és meddig védte arról hallgat a krónika.

UJDONSÁGOK.

* **Lajos napja** lesz holnap. A haza legnagyobb fiáról, a nagy számüzöttről, Kossuth Lajosról hálásan szokott megemlékezni a kegyelet. Nem is szabad elfelejteni őt e haza fiainak soha. Isten tartsa meg őt nekünk még számos éven át, hadd lássa boldognak e hazát.

* **Értesités.** A debreczeni polgári lövész társulat, folyó augusztus 27-én tantandó diszlövési ünnepélyre, ezennel több meghivó küldetett szét, s mégis panasz merült már fel, hogy sokaknak, a kiállitott névreszóló meghivó, — valószinüleg az eljáró hanyagsága miatt, — nem kézbesitettek. Tisztelettel kéretnek ennélfogva mindazok, kik illető meghivójukat megnem kaptak, s az érintett ünnepélyen való részvételre igényt tartanak; — vala mint a helyőrségi katona tisztikar tagjai is, kiknek névreszóló meghivók nem küldethettek, s csak ezredenként, vagy testületenként lettek meghiva az ünnepélyre: belépti jegyek végett a polgári Casinó helyiségei alatt, szegeleten levő vaskereskedésben, jövő Vasárnap, délután pedig, a nagyerdei löveldében, a társulat pénztárnoka Klekner Manó urhoz fordulni méltóztassanak. Az elnökség.

* **Nevelőül** ajánlkozik helyben egy iskoláit jól végzett fiatal ember. Értekezhetni ezirán szerkesztőségünkben.

* **Halász Gyula** nevü vasuti pénztárnok nyilatkozik tegnap a „D. E.“-ben. Miután nyilatkozata személyes választ képez a Sebes György ur által lapunkban irott czikkre, nem volna rá szavunk, ha válaszában azt nem mondaná, hogy védelmének csak dijfizetése mellett akartunk tért engedni. Ugy látszik, hogy pénztárnok ur nem jól mérlegelé illetőleg nem érté meg szavainkat, a mennyiben mi azt mondtuk, hogy közérdekkel összefüggő czikkeknek dijnélkül — de személyes kérdésben csak a „Nyilttér“ rovatban adhatunk helyet, mely rovatban pedig minden sorért bárki is 15 krt szokott fizetni. Hogy némely lapban személyeskedő czikkeket ingyen közölnek a „Nyilttér“-ben, arról mi nem tehetünk.

* **A magyar vasutigazgatók értekezletén,** mely ma tartatott, a „B. C.“ szerint, elhatároztatott, hogy a vasutigazgatóságok által kiboesátott üzleti szabályzatból az a pont, mely az ünnepnapoknak a szállitási időből kivételére vonatkozik, kitöröltessenek. Határoztatott továbbá, hogy a csempészet megakadályozása végett a kezelő személyzet körözvény által fog figyelmeztetni, hogy a gyanus küldeményekre a pénzügyőri biztosok figyelmét fölhivják, valamint elég tétetett a kormány azon kérelmének is, hogy a hernalsi nőnövelde, valamint a katona-intézetek növendékei a vitelbérnél kedvezményben részesüljenek.

* **Nt. Révész Imre** ur által szerkesztett „Figyelmező“ következő érdekes tartalommal jelent meg: I. Két érdekes könyv a vatikáni zsinatról. — e.—r. 333. lap. II. A theologiai fakultások az olasz parlament előtt. — Vége. Bokor József. 379. lap. III. A vallás forradalmai. Egyháztörténelmi rajz. Csuthy Zsigmond. 368. IV. Egyháztörténelmi tárcza: 1.) Szathmármegye evang. rendei védelmére kelnek a pozsonyi delegatum judicium elé idézett szathmármegyei ref. predicatoroknak. Közli Kiss Kálmán. 391. 2) Apafi Mihály fejedelem a debreczeni főiskolai tanárokat illető háromezer kősót Szilágyi Márton tanárnak rendeli adatni. Radnot. 1687. augusztus 3. — 392. V. Eredeti levelezés: Emlékirat a kismarjai ref. egyháznak a városi pénztárából szazadokon át szakadatlanul nyert, de 1876. apr. 9. egy részben beszüntetett javadalmaztatásáról. Könyves János 393. VI. Egyházi és iskolai krónika; Németország: Egyházi adó miatti lázzongások. gyámintézet Nassauban. A badeni miniszter a lelkészi fizetés ügyében. A márki lelkészi érkezlet. Latin nyelv az egyetemeken. Orgonisták és kántorok rangja. 400. — Franciaország: A pártok közötti sikertelensége. 403. Holvétzia: A helvét egyházi társulat évi gyülése. Népoktatás állása. 404. Hollandia: A községi iskolák állása. 405. Ausztria: Felelet Dr. Szeberényinek az áttérés ügyében. 405. VII. Különfélék: A patestantismus uj hajnala Tirolban. Márk Ferencz. 405. — Sékács J. halála. — Egy korunkbeli önvallomás a róm. hath. egyház türelmetlenségéről. — Egy evang. gyászünnepély a bécsi cs. várpalotában. Adat a fülbegyónás történetéhez. A pápák és a biblia. Zsidó kcresztelések. A londoni missióból. Rimler Károly 412. VIII. Könyvészet. Kohbrügge, Mennyei lépcső. Nagy János. Egyh. beszéd. Márk Ferencz Thomas Carlyle. stb. stb Iskolai értesitők. — Hegyaljai s nógrádi evang. jegyzőkönyvek. stb. stb.

* **Beküldetett.** T. Szerkesztő ur! Engedje meg, hogy becses lapjába egy nehány sorból álló méltó panaszt emelhessek. Tegnapelőtt azaz e folyó hó 22-én este 8 és 9 óra közt mentem haza lakásomra, amidőn timár-utczába értem, alig tartottam lehetségesnek ottan keresztül menni, mert minden háztól büzös nedv bocsáttatott ki az utczára, és az mint egy kis tó megfeneletlett állapotban volt látható. Csodálkozom, hogy a t. tanácsnak ez figyelmét kikerüli: én ugy tapasztaltam, hogy bárhol is, de különösen nagy városokban, a hol a timároknak dolgozó helyük van, ott mindenütt vizvezetéket s kanálist készittetnek, a hol pedig folyó viz van, a timárok oda vannak utalva, hogy működésök azon része, a mely által a legnagyobb büz előidéztetik, a viz mellett történjék, tehát itt, a hol folyó viz nincsen, a kanális készittetése a város ezen részén elkerülhetetlen szükségessé vált. **C. K.**

* **Megjelent** és szerkesztőségünkhöz beküldetett: „a magyar korona területén levő állami és vasuti távirdák statistikája az 1875. évről.“ Kiadja a földm. ipar és kereskedelmi miniszterium. A meglehetős terjedelmes füzet (négy grafikai táblával egyetemben) tartalomra nézve ügyes, kiálltásra nézve csinos, s ajánljuk az iránta érdeklődők figyelmébe.

* **A szegedi** kiállitásra megjelent hirlapkiadósitók névsorát még a következővel kell kiegészitenünk: „Vas. Ujság“: Nagy Miklós; „Kelet Népe“: Masság Hugó; „Szabadság“: Lukáts Gyula; — „Orosháza“: Haviár Dániel; — „Favorita“: Haufmann „H J.“ — „Ackerman Geverbe- Zeitung“: Detsinyi N., — „Kelet“ Békessy Károly.

* **A „Magyarország és Nagyvilág“** 34-ik száma következő tartalommal jelent meg: Szöveg: Nyári Pál siremléke Nyáregyházán. Gabriella. Történelmi beszély. (Könyves Tóth Kálmán.) Folyt. — Maurer János, a dunaföldvári versenyevezés győztese. — A tizenkét hónap. VIII. Augusztus. — elszórt lapok. Uti emlékeimből. Folytatás. Az orsz. közkiállitás Szegeden. (Gelléri Mór.) A fővárosból: Egy kissé végig a kerepesi uton. (Aliquis.) — A kis grisette. Elbeszélés. (Sand György.) Folyt. — Különfélék. — Sakkfeladyány. — Szórejtvény. — Szerk. üzen. Rajzok: Nyáry Pál siremléke Nyáregyházán. — Svájczi képek: Az engstleni szorosban. A Titlis oldalában. A titlisi jégmezőn. — Mauer János. — A szegedi országos kiállitás szinhelye. — Marmarosi képek: I. Suliguli. II. A visói völgy. III. A brébi fürdő.

LEGUJABB.

— **Belgrád,** aug. 23. Tegnap volt a negyedik csata Nis és Alexinácz között. A harcz vérengzőbb és elkeseredettebb volt, mint az előbbiek s késő éjig tartott. Mindkét fél megtartá állását, daczára annak, hogy a török csapatok a küldött erősitésekkel 50,000 főre szaporodtak. A harcztéri jelentések kiemelik a szerb csapatok hősies magatartását. Ma a harcz még nagyobb mérvben indittatott meg. A szerb hadsereg megérkezett Zajcsár, az eddig törökök által egyedül megszállott város elé.

— **Tegnap délután** 5 órakor a vészharangok nagy tüzet jeleztek Prága Karolinenthal nevü külvárosában. Fischer Ádám világhirü olajgyára állott lángokba. A tüz a raktárakban ütött ki. 40,000 mérő repcze, 500 mázsa olaj, és 800 mázsa olajpogácsa égett oda.

Szerkesztői nyilt posta.

P. G.-nek. Szt.-miklós. Szegénységi s kitünő. vagy legalább jeles iskolai bizonyitvány szükségeltetik, Bejövetel aug 31.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

Sürgöny

Lipcse, 1876. august. 13.

Holvay Gyula urnak Debreczenben.

A lipcsei mütudományi társulat biráló bizottsága 15 versenyző családi varrógép kiállitói közzül a legnagyobb dijjat **elösmerő oklevél, arany èremmel** egyedül a

new-yorki Singer varrógép

gyárának itélé, legjobb szerkezeténél fogva, mint mely a legkitünőbb munkákat állitá elő.

Neidlinger G.

a new-yorki Singer varrógépgyár főügynöke.

HIRDETESEK.

Haszonbéri hirdetés.

A Kösiszegben 30 nyilas tanyaföld, melyek közül az egyik 22, a másik 8 nyilas egymásmelletti tőszomszédságban és pedig az első száraz malom és cserépgyárral, azonkivül mindkettő gazdasági épületekkel f. évi sz.-Mihálytól kezdve bérbe kiadó. Értekezhetni iránta Sepsy Pál tulajdonossal Debreczenben sz.-annautcza 2530. sz. a.

329 2—2

Dr. Mezőffi Manó

orvos tudor, szülész és fogász. Lakik nagyujutcza 1702. sz. a. a Konrád-féle házban.

Rendel **kül s belső betegségben** délelőtt 11-től 1-ig.

Fogmütéteket végez ugymint **fogfájás megszüntetését** (idegmegölés,) **fogkőtisztitást, odvas fogak kitömését** (plombirozás) s fograkást, délután 3-tól 6-ig. 296 4—?

Figyelemre méltó!

El a deficzittel!

czim alatt egy röpirat jelent meg magyar és német nyelven.

Irta **Deutsch Gerson.**

Ezen müvecske népies nyelven irva, a pénzügyi napi kérdésekkel foglalkozik és javaslatot ajánl a deficzit eltávolitására, minden ujabb adó felemelés és kölcsönkérés nélkül.

Egyes példányok kaphatók e lap kiadó hivatalában, ára 12 kr.

50 darab megrendelésnél 4 frt
100 „ „ 7 „
100 „ commissióba 9 „

Megrendelések és előpénzek Schönfeld S. Budapesten, é-utcza 5. szám alatt intézendők.

275 6—6

Dr. Handler Mór

orvos- és sebésztudor, szülész és szemész gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker **biztositása** mellett mindennemü

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint:

MAGÖMLÉSEKET

az **ingerlékeny gyengeséget,** az **ondófolyást** különösen a

TEHETETLENSÉGET

(elgyengült férfierőt)

2) **hugycsőfolyásokat (még oly idülteket is)**

a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban,

3) **hugycsőszükületeket,**

4) friss és idült nyúkfolyásokat **nőknél,** az ugynevezett **fehér folyást** és az onnan eredő

magtalanságot

5) **bőrkiütéseket,**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponkint: d. e. 10 órától 1-ig, d. u. 3-órától 5-ig és este 7 órától 8-ig.

Lakik Pesten, belváros, kigyó- és városházutcza sarkán 2-ik szám a ROTTENBILLER-féle házban.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Erzsébet-sósfürdő Budán

és budai Erzsébet-kesrüviz

legjobb sikerrel használható: általános és altesti verbőségnél (fejfájás, fülzugás, szédelgés, ájulás, szivdobogás, mellszurás) a tápcső — főleg a vastag belek idült hurutos bántalmainál, szokványos, makacs székszorulásnál, különféle máj- és epebetegségeknél, lépdagantnál, aranyérnél és rasst kórnál (tulságos hizás), női betegségnél: idült méh- és petefészeklobnál és utóbajainál, méh- és méhnyakcsatorna-hurutnál, méh- és hajlásoknál, valamint az emlitett bántalmak által okozott fehérfolyásnál, hószám rendellenességeknél és nagyfoku ivarvérzéseknél, méhkórnál stb.

Ásványviz szállitása 25 palaczkot tartalmazó ládákban történik. Raktárak minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben „Erzsébet-forrás“ név alatt. — Kényelmes lakásokról és jó konyháról az igazgatóság kiválólag gondoskodott.

A közlekedés Budapestről a József-téren felállitott reggeli 5-től fogvr félóránkint közlekedő kényelmes árasskocsikkal történik. Megrendelések szobákra és ásványvizre czimezendők. **Schwary F. B.** Budapest, nádor-utcza 9. sz.

Az Erzsébet-sósfürdő igazgatósága

328. 1—3

Tisztelt hölgyvilág!

Azon élénk kereslet, melyben jóhirnevü disz- és kész női-ruhaüzletemet a t. cz. uraságok évek óta részesitik egészen a mai napig, arra bátoritott, hogy áru-csarnokomat és dolgozó-helyiségemet a legelegánsabban és finom izlés tekintetében, a legmagasb kivánalmak is a legnagyobb mértékben eleget tenni.

Árjegyzék:

Menyasszonyi öltözék, faile-ből vagy bármily szinü atlaszból 70—100 frt. Ugyanaz a legfinomabb elkészitéssel, myrthusokkal diszitve 120—160 frtig. **Séta- és társasági öltözékek,** faile-ből 70—150 frtig. Ugyanaz különböző divatu kelmékből 30—80 frtig. **Házi öltönyök** 15, 18, 20—25 frtig; ugyanazok lencsés tüllből, szépen diszitve 16, 20—50 frtig. **Kisköpeny** (Umhüllen) legujabb alaku, double-cachemir, és double-ternó 12, 15, 18, 20—60 frtig. **Eső- és utiköpeny,** lngujabb divatu, uri kaput alskra, 15, 18, 20—25 frtig. **Uti ruhák** 20, 25, 30—50 frtig.

Vidéki megrendeléseknél régi derekat és a ruha elejének hosszuságát jelző mértéket kérünk.

Különösen elegans és izléses **ara öltözékek** megrendelésére hivom fel a t. hölgyközönséget, üzletemet e tekintetben a legbátrabban ajánlhatván. Birtokomban számtalan oly ajánló levél van, melyek e nemben jó hirnevemnek a leg nagyobb becsületére válnak, s a melyeket kivánatra kész vagyok felmutatni, illetőleg megküldeni.

Mély tisztelettel

RÓZSAI, Confectioneur.

Deák-utcza 5. szám.

255. 2—3

DUSHEGYI MÁRTON

nyilvános

reálgymnasiumi tan- és nevelőintézetében

az 1876/7 tanévre a **beiratások**, valamint a pót-, javitó és magánvizsgálatok augusztus hó 28-án kezdődnek, a tanév pedig september 1-én veszi kezdetét.

Intézetünkre nézve, mely ezennel fennállásának hetedik évébe lép s nyilvánossági s államérvényes bizonyitványok kiadhatási joggal bir, s fennállása óta mutatott eredményei folytán kellő elismerést vivott ki, csupán annyit jegyzünk meg, hogy ezután is, valamint eddig, mindent el fogunk követni, hogy azt fejlődésében mindenben tökéletesitsük. Intézetünk czélszerü és kényelmes helyiséggel rendelkezik, muzeum körut 24. sz. a. E mellett sikerült intézetünk számára már a mult évben is működött következő tanárokat megnyerni: Batizfalvi István, egyszersmind tanügyi igazgató, Babics K. Berecz A. Duma Gy. Elischer J. Hahothy S. Dr. Hatala P. Komáromy L. Landau A. Mendlik F. Dr. Schopper Gy. és Volf Gy., ugy a nevelés és tanügy, mint az irodalom terén kiváló helyet foglaló erők, kiknek határozott igéretét birjuk, hogy jövőben nemcsak a tanügynek, hanem a nevelésnek is vezetői lesznek.

Miután pedig kinyilatkoztatnók, hogy az intézetre vonatkozó bárminő felvilágositással szivesen szolgálunk, felkérjük azon t. szüléket és gyámokat, kik gyermekeiket intézetünkbe adni hajlandók volnának, sziveskedjenek ebbeli szándékukról alulirtat előlegesen értesiteni.

Budapesten, 1876. junius 30-án.

Az igazgatóság.

292. 2—3

Értesités.

Jóházból való gymnasiumi vagy reáliskolai három vagy négy tanuló teljes ellátásra felvállaltatik.

Értekezhetni eziránt levélutján, vagy szóbelileg nagyuj-utczán 1704 sz. házban

Schneller Károly urnál.

317 4—6

Kiadó-tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, nyomatott a részvény-tára. könyvnyomdájában. 1876.